

Lovforslag nr. L 113. Fremsat den 28. januar 2009 af velfærdsministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Markedsføring af leverandører af samt servicebevis til personlig og praktisk hjælp)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008, som ændret ved lov nr. 1118 af 26. november 2008, ved § 151 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og lov nr. 1346 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 92, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. En person, der er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, jf. § 88, stk. 1, skal vælge, hvilken af de leverandører, kommunalbestyrelsen har indgået kontrakt med, der skal udføre hjælpen. I forbindelse med afgørelsen om hjælp efter § 83 skal den kommunale myndighed oplyse om alle godkendte leverandører, og eventuelt materiale fra godkendte leverandører skal udleveres til de personer, der er tilkendt hjælp efter § 83. I forbindelse med ændringer i leverandørkredsen skal alle modtagere af hjælp efter § 83, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder, orienteres om dette.«

2. I § 92 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Hvis formidlingen af materialet medfører væsentlige ekstra omkostninger for kommunen, kan leverandøren opkræves betaling for meromkostningerne i forbindelse med formidlingen.

Stk. 4. Velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår kommunalbestyrelsen kan opkræve betaling fra leverandøren.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

3. I § 93, stk. 1, ændres »§ 91 og § 92 « til: »§§ 91, 92, 94 og 94 b«.

4. Efter § 94 a indsættes:

»§ 94 b. Kommunalbestyrelsen kan etablere en ordning, der giver borgere, der er visiteret til hjælp eller støtte efter § 83, mulighed for at vælge et servicebevis, der giver adgang til, at den pågældende borger selv ansætter en person eller indgår aftale med en virksomhed om at udføre opgaverne, jf. stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, hvilke ydelseskategorier der skal omfattes af ordningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at tilbyde borgere, der er visiteret til hjælp efter § 83, mulighed for at vælge et servicebevis. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en borger ikke kan modtage hjælpen efter stk. 1.

Stk. 3. En borger, der har valgt et servicebevis, og som vælger at lade en privatperson udføre hjælpen, er arbejdsgiver for denne. Den pågældende borger kan dog overdrage retten til at ansætte en person til at udføre opgaverne i henhold til servicebeviset til en nærtstående, en organisation eller en privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for den privatperson, der udfører hjælpen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen har pligt til at vejlede borgere, der har valgt et servicebevis om mulige retlige konsekvenser forbundet med servicebevisordningen.

Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter regler for beregning af servicebevisets værdi.«

5. I § 151 a, stk. 1, ændres »§ 150« til: »§ 148, stk. 2,«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Stk. 2. Velfærdsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2012-13 forslag til revision af § 94 b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget indeholder to elementer: For det første foreslås det, at den kommunale myndighed skal udlevere leverandørernes eventuelle markedsføringsmateriale til de borgere, der er visiteret til personlig og praktisk hjælp. For det andet foreslås det, at kommunerne får mulighed for at tilbyde borgere, der er visiteret til personlig og praktisk hjælp, et servicebevis. Begge dele af lovforslaget udmønter initiativer i regeringens kvalitetsreform og sigter mod at forbedre rammerne for det frie leverandørvalg på ældreområdet.

Som led i at oplyse modtageren af personlig og praktisk hjælp om de valgmuligheder modtageren har, foreslås det, at den kommunale myndighed forpligtes til at oplyse, hvilke leverandører der er godkendt, og til at formidle leverandørernes eventuelle informationsmateriale til de borgere, der visiteres til personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83.

Ved at give kommunerne mulighed for at tilbyde borgere, der er visiteret til hjælp efter servicelovens § 83, et servicebevis, får borgeren en større valgfrihed og indflydelse i forhold til tilrettelæggelsen af den personlige og praktiske hjælp.

2. Lovforslagets baggrund og formål

2.1 Markedsføring af leverandører af personlig og praktisk hjælp

Lovforslaget er en del af aftalen mellem regeringen og KL om den kommunale økonomi for 2009, hvor regeringen frigør ressourcer i kommunerne til bedre service ved at ophæve den kommunale myndigheds forpligtelse til at udarbejde informationsmateriale om leverandører af personlig og praktisk hjælp.

Med lovforslaget foreslås det at ophæve kommunalbestyrelsens forpligtelse til at udarbejde generelt informationsmateriale vedrørende alle godkendte leverandører af personlig og praktisk hjælp.

Formålet med lovforslaget er at forbedre vilkårene for modtagere af personlig og praktisk hjælp gennem øgede og bedre valgmuligheder for den enkelte.

Det er væsentligt, at borgerne har det bedst mulige grundlag for at vurdere, hvilken leverandør af personlig og praktisk hjælp der bedst lever op til den enkeltes ønsker og forventninger. Derfor skal borgerne allerede i forbindelse med afgørelsen om hjemmehjælp have en god og grundig præsentation af, hvad de forskellige leverandører kan tilbyde. Den kommunale myndighed forpligtes derfor til at oplyse om, hvilke leverandører der er godkendt og til at formidle leverandørernes eventuelle markedsføringsmateriale til de borgere, der er visiteret til hjemmehjælp. Med lovforslaget lettes leverandørernes adgang til at markedsføre deres ydelser over for hjemmehjælpsmodtagerne. Derved sikres, at borgerne har det bedst mulige grundlag for at vurdere, hvilken af de godkendte leverandører af personlig og praktisk hjælp der passer bedst til netop deres ønsker og forventninger til levering af ydelserne.

2.2 Indførelse af servicebevis

Lovforslaget giver kommunerne mulighed for at tilbyde borgerne en mere udstrakt grad af valgfrihed og indflydelse i forhold til tilrettelæggelsen og udførelsen af den personlige og praktiske hjælp. Det skal ske ved, at give kommunerne mulighed for at etablere en ordning med servicebeviser for de af kommunens borgere, der er visiteret til personlig og praktisk hjælp.

Regeringen lægger stor vægt på, at plejen og omsorgen for borgere med behov for hjælp ydes fleksibelt og med fokus på borgerens individuelle behov. I 2004 inviterede det daværende Socialministerium en række kommuner til at indgå i en forsøgsordning med personlige budgetter til hjemmehjælp for at skabe danske erfaringer på området. Forsøgene med personlige budgetter blev evalueret i 2006 med henblik på eventuel etablering af en landsdækkende ordning.

Evalueringen af forsøgsordningen fra 2006 viste, at 58 borgere benyttede muligheden for et personligt budget. Herudover modtog 663 borgere et kontant tilskud til udbringning af indkøb. I forsøget var samtlige borgere tilfredse med ordningen, og kommunerne var tilfredse med at have et supplement til de øvrige tilbud til kommunens borgere. Der er således grundlag for at

etablere en ordening for borgere, som ønsker en udstrakt grad af indflydelse på udførelsen af hjælpen.

Med lovforslaget skabes mulighed for, at kommunerne kan tilbyde borgerne et servicebevis. En servicebevisordning vil give borgeren en høj grad af frihed til at beslutte hvornår, af hvem og hvordan hjælpen leveres. Valgfriheden giver mere fleksibilitet for borgeren. Det giver i højere grad borgerne mulighed for selv at få indflydelse på, hvordan hjælpen skal tilrettelægges og for at påvirke kvaliteten af hjælpen.

2.3 Afgrænsning af målgruppen for frit leverandørvalg

Med lovforslaget tilføjes der i § 93, stk. 1, en henvisning til § 94 for at genoprette den retstilstand, der var gældende frem til 1. januar 2007. Med ændringerne af serviceloven, som følge af kommunalreformen, blev henvisningen ved en fejl udeladt. Ved igen at henvise til § 94 i § 93, stk. 1, har beboere i de oplyste botilbud som hidtil ikke mulighed for selv at udpege en person til at udføre opgaverne.

Med indførelsen af frit leverandørvalg indførtes denne undtagelse, fordi beboere i plejehjem og lignende boligenheder vurderes at have særlige plejebenhov, der bedst varetages ved en samlet, koordineret og fleksibel indsats, hvor den enkelte leverandør har base under boligenhedens tag. Det betyder, at driften af plejehjem og lignende boligenheder med udvidede plejefunktioner tilknyttet stiller særlige udfordringer til tilrettelæggelse af hjælpen, hvorfor denne gruppe af modtagere ikke er omfattet af retten til frit at vælge leverandør.

Det foreslås på samme vis at afgrænse beboere i plejehjem, plejeboliger og lignende boligformer fra tilbud om servicebevis efter § 94 b. Dette begrundes som ovenfor i de særlige plejebenhov, som beboere på plejehjem og i plejeboliger har, og som bedst varetages ved en samlet, koordineret og fleksibel indsats.

2.4 Redaktionel ændring af § 151 a

I § 151 a er der fejlagtigt anført en henvisning til § 150. § 150 blev ophævet ved lov nr. 1585 af 20. december 2006 (Tilpasning af reglerne om tilsyn med løsningen af sociale opgaver til kommunalreformen samt regler om befordringsgodtgørelse i forbindelse med specialrådgivning i VISO m.v.). Denne fejl rettes, således at der henvises til § 148, stk. 2, hvoraf den kommunale pligt til at følge op på enkeltsager og føre tilsyn i opholdskommunen fremgår.

3. Gældende ret

3.1 Informationsmateriale om leverandører af personlig og praktisk hjælp

Efter den gældende § 92, stk. 2, om informationsmateriale skal kommunalbestyrelsen i samarbejde med leverandørerne udarbejde og ajourføre informationsmateriale om alle de leverandører, der er godkendt til levering af personlig og praktisk hjælp. Informationsmaterialet skal indeholde dels en grundig præsentation af de enkelte leverandører, dels generelle oplysninger om muligheden for at vælge, herunder muligheden for og varsling af et ønske om at skifte til en anden leverandør. Det generelle informationsmateriale skal endvidere indeholde oplysninger om, hvilken betydning det har for modtagerens mulighed for at bytte de visiterede ydelser med andre ydelser, jf. lovens § 94 a, hvis modtageren vælger en leverandør, der ikke er godkendt til at levere alle typer af ydelser.

Præsentationen af den enkelte leverandør skal være præcis og udtømmende og skal indeholde alle de informationer, der kan have væsentlig betydning for modtagerens valg af leverandør.

Informationsmaterialet skal løbende opdateres, hvis der sker ændringer i leverandørkredsen, fx i forbindelse med indgåelse eller opsigelse af kontrakter med leverandørerne. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at det opdaterede informationsmateriale udleveres til alle de modtagere af hjælp efter § 83, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder.

Det lovpligtige informationsmateriale har ikke til formål at erstatte de generelle markedsføringsinitiativer, leverandøren iværksætter for virksomheden. Leverandørens generelle markedsføringsinitiativer i form af annoncer, husstandsdelte brochurer mv. er således ikke en del af de kommunale myndigheders ansvarsområde, men er omfattet af de almindelige regler om markedsføring mv.

3.2 Ordninger for levering af personlig og praktisk hjælp efter serviceloven

Serviceloven indeholder flere forskellige muligheder for, hvordan personlig og praktisk hjælp kan leveres. Efter servicelovens § 83 skal kommunalbestyrelsen tilbyde personlig hjælp og pleje og hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver. Hjælpen skal indgå som et led i kommunens øvrige sociale og sundhedsmæssige tilbud til ældre og personer med handicap. Hjælpen skal medvirke til, at disse personer kan fungere bedst muligt, idet hjælpen skal

bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Den personlige og praktiske hjælp skal gives som hjælp til selvhjælp, hvilket vil sige, at hjælpen skal være en supplerende hjælp til de opgaver som modtageren midlertidigt eller varigt er ude af stand til eller kun meget vanskeligt kan udføre på egen hånd.

Kommunalbestyrelsen har pligt til at skabe grundlag for, at modtagerne af hjælp efter § 83 kan vælge mellem forskellige leverandører af hjælpen. Til dette formål skal kommunalbestyrelsen sikre, at kvalificerede private leverandører får adgang til at levere ydelser efter § 83, jf. servicelovens §§ 91 og 92.

En person, som er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, kan vælge selv at udpege en person til at udføre opgaverne efter lovens § 94. Den udpegede person skal godkendes af kommunalbestyrelsen, som herefter skal indgå kontrakt med den pågældende om omfang og indhold af opgaverne, om leverancesikkerhed og om betaling m.v. Der er ingen begrænsninger med hensyn til hvem, modtageren kan udpege til opgaveudførelsen, hvis vedkommende i øvrigt opfylder kommunens krav for eksempel til uddannelse. Der kan for eksempel være tale om en nærtstående, en nabo eller en ven/bekendt, jf. § 94. Modtageren har ikke efter denne bestemmelse mulighed for at vælge et privat firma til at udføre opgaverne, idet det som nævnt er kommunen, der er arbejdsgiver.

Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for hjælp efter §§ 83 og 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager, jf. § 95, stk. 1. En person med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager, jf. § 95, stk. 2.

4. Lovforslagets indhold

4.1 Markedsføring af leverandører af personlig og praktisk hjælp

Med lovforslaget ændres § 92, stk. 2, så kommunalbestyrelsen ikke længere skal udarbejde generelt informationsmateriale vedrørende alle godkendte leverandører af personlig og praktisk hjælp.

I stedet forpligtes den kommunale myndighed til at oplyse om, hvilke leverandører der er godkendt, og til at formidle leverandørernes eventuelle markedsføringsmateriale til de borgere, der er visiteret til hjem-

mehjælp. Det vil herefter være op til den enkelte leverandør at bestemme, om den enkelte leverandør ønsker at udarbejde materiale, hvordan dette skal udformes og hvilke oplysninger, der skal medtages i materialet – dog inden for markedsføringslovens regler m.v.

Lovforslaget ændrer således ikke på, at hjemmehjælpsmodtagerne fortsat skal orienteres om, hvilke godkendte leverandører der er i kommunen, og selv frit skal kunne vælge mellem disse.

Hjemmehjælpsmodtagerne vil således fremover kunne træffe beslutning om, hvilken leverandør de ønsker på baggrund af det af leverandørerne udarbejdede markedsføringsmateriale.

Den enkelte leverandør skal selv afholde udgifterne til materialet. Leverandøren skal herefter aflevere materialet til den kommunale myndighed, der skal sørge for at udlevere leverandørernes markedsføringsmateriale til de personer, der er tildelt personlig og praktisk hjælp, og som er omfattet af muligheden for frit valg af leverandør.

Udleveringen af materiale kan fx ske i forbindelse med visitation til hjælp eller i forbindelse med den løbende opfølgning og revisitation. I forbindelse med eventuelle ændringer i leverandørkredsen, skal den kommunale myndighed sørge for, at alle modtagere af hjælp efter § 83, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder, orienteres om dette. Det er op til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, hvordan orienteringen skal foretages. Det kan fx ske via udsendelse af det opdaterede materiale eller via informationsskrivelser til de modtagere, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder, om at de kan kontakte den kommunale myndighed, hvis de ønsker at modtage det nye/ændrede materiale.

I kommuner, hvor kommunalbestyrelsen har valgt at bruge godkendelsesmodellen, hvor kommunen godkender en leverandør til at levere hjælp efter § 83 på en eller flere ydelseskategorier, må der som hidtil forventes at kunne ske ændringer i materialet op til fire gange årligt, i forbindelse med den kvartalsvise godkendelse af nye leverandører.

Med lovforslaget imødekommes flere virksomheders og erhvervsorganisationers ønske om lettere adgang til at få deres markedsføringsmateriale ud til modtagerne af personlig og praktisk hjælp. Det vil herefter være op til den enkelte leverandør, om denne ønsker at udarbejde markedsføringsmateriale og i givet fald hvordan. Der vil dog ikke blive tale om en pligt for leverandørerne til at udarbejde markedsføringsmateriale.

Samtidig fritages den kommunale myndighed for at udarbejde generelt informationsmateriale om alle leverandørerne, samt foretage løbende opdateringer. Der er således tale om en administrativ lettelse for kommunerne. Den kommunale myndighed vil dog stadig skulle oplyse modtagerne af hjælp om, hvilke leverandører der er godkendt til at levere i den pågældende kommune. Dette gælder uanset, om leverandøren har udarbejdet markedsføringsmateriale eller ej. Lovforslaget ændrer ikke på den kommunale myndigheds forpligtelse til generelt at informere om muligheden for at vælge, herunder muligheden for og varsling af et ønske om at skifte til en anden leverandør. Den kommunale myndighed skal ligeledes fortsat oplyse om, hvilken betydning det har for modtagerens mulighed for at vælge andre ydelser end de visiterede, jf. lovens § 94 a, hvis modtageren vælger en leverandør, der ikke er godkendt til at levere alle typer af ydelser.

Det skal understreges, at de gældende regler om lovpligtigt informationsmateriale aldrig har haft til formål at erstatte de generelle markedsføringsinitiativer, leverandøren iværksætter for virksomheden. Leverandørerne har således altid selv skullet betale for decideret markedsføringsmateriale.

Det forventes, at materialet er tilpasset målgruppen og kan udleveres i forbindelse med den almindelige kontakt til borgeren. Den kommunale myndighed skal derfor som udgangspunkt ikke have betaling for udgifter forbundet med distribution af leverandørernes informationsmateriale. Dog skal den kommunale myndighed have adgang til at få dækket væsentlige meromkostninger til eksempelvis distribution, hvis en leverandør leverer et meget omfangsrigt materiale. Det vil sige et materiale, der ikke kan leveres som led i den almindelige kontakt til borgeren. Hvis der således er tale om et omfattende materiale, der fx medfører ekstra forsendelsesomkostninger, er det den enkelte leverandør, der skal dække kommunens eventuelle udgifter til formidling af materialet.

Der gives mulighed for, at velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvornår kommunalbestyrelsen kan opkræve dækning for udgifter til distribution af materialet, i det omfang formidlingen medfører væsentlige ekstra omkostninger for kommunen.

4.2 Indførelse af servicebevis

Med lovforslaget får kommunerne mulighed for at tilbyde borgere, der er visiteret til personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83, et servicebevis. Borgere, der er visiteret til personlig eller praktisk hjælp, og som bor i en kommune, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet at tilbyde et servicebevis, vil så-

ledes kunne anmode kommunen om en sådan ordning. Et servicebevis vil have karakter af en købsret til visiteret hjælp omsat til et givet beløb. Der vil dog ikke være kontante midler mellem borger og udfører, men kun mellem udføreren og kommunalbestyrelsen eller den virksomhed, som udføreren er ansat i.

Borgeren, der har valgt et servicebevis, er som udgangspunkt arbejdsgiver for den eller de hjælpere, der skal udføre hjælpen, i de tilfælde hvor borgeren ønsker, at hjælpen udføres af en privatperson. Dette sker for at give borgeren både frihed og ansvar.

Forsøgsordningen med personlige budgetter viste imidlertid, at langt fra alle borgere var opmærksomme på konsekvensen af de arbejdsgiverretslige og administrative forpligtelser, der fulgte med ordningen. Kommunalbestyrelsen vil derfor i de tilfælde, hvor en privatperson, som fx borgeren selv eller en nærtstående, varetager de arbejdsgiverretlige forpligtelser i servicebevisordningen, varetage de økonomisk administrative forpligtelser forbundet med ordningen, såsom udbetaling af løn og feriepenge, indbetaling af skat, ATP og barselsfond samt betaling af sygedagpenge og arbejdsskadeforsikringer (visse af disse forpligtelser vil dog først indtræde, når hjælpen overstiger et givent omfang). Dermed lettes borgeren og den nærtstående for en række administrative forpligtelser forbundet med arbejdsgiverrollen.

For at give flest mulige borgere mulighed for at benytte en servicebevisordning ønsker regeringen at gøre det muligt for borgeren at overdrage rettighederne i henhold til servicebeviset til at ansætte en person til at udføre opgaverne. Det kan ske til en nærtstående, en organisation eller en privat virksomhed. Denne mulighed betyder, at borgere kan benytte servicebevisordningen uden at skulle påtage sig de ansættelsesretslige forpligtelser forbundet med arbejdsgiveransvaret. Spørgsmål om ansættelse og afskedigelse af hjælpere varetages således af den nærtstående, organisationen eller den private virksomhed i samråd med den pågældende borger. I de tilfælde, hvor borgeren vælger at overdrage rettighederne i henhold til servicebeviset til at ansætte til en privat virksomhed, varetages de økonomisk administrative forpligtelser forbundet med ordningen såsom udbetaling af løn og feriepenge, indbetaling af skat, ATP og barselsfond samt betaling af sygedagpenge og arbejdsskadeforsikringer (visse af disse forpligtelser vil dog først indtræde, når hjælpen overstiger et givent omfang) af virksomheden selv, idet virksomheden allerede varetager sådanne opgaver i forhold til deres ansatte. En overdragelse af rettighederne i henhold til servicebeviset vil ikke have indflydelse på, hvem der skal modtage

den visiterede hjælp, og hvilke ydelser der skal leveres.

Fastlæggelsen af placeringen af arbejdsgiveransvaret efter arbejdsmiljølovgivningen følger af administrativ praksis og domstolspraksis. Lovforslaget tilsligter ikke ændringer i relation hertil. Det afhænger herefter af en konkret vurdering, hvem der som arbejdsgiver er strafferetlig ansvarlig for, at arbejdet bliver udført i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen.

En borger, hvis ret i henhold til servicebeviset er overdraget til en nærtstående, en organisation eller en privat virksomhed, vil derfor fortsat kunne straffes efter arbejdsmiljøloven, hvis det efter en konkret vurdering er borgeren, der har beføjelse til eller reel mulighed for at drage omsorg for, at arbejdet bliver tilrettelagt og udført fuldt forsvarligt. Det er afgørende, at kommuner, der vælger at tilbyde servicebeviser, er opmærksomme på deres ansvar i forhold til vejledning herom, jf. nedenfor.

Borgeren har, uanset om denne selv har arbejdsgiveransvaret, indflydelse på, hvem der skal udføre hjælpen samt på tilrettelæggelsen af hjælpen i dagligdagen mv., idet det forudsættes, at ledelsesretten så vidt mulig er delegeret til borgeren, hvis denne gennem en overdragelse af rettighederne i henhold til servicebeviset ikke er arbejdsgiver for den, der yder hjælpen. I de tilfælde, hvor borgeren har indgået aftale med en nærtstående, en organisation eller en privat virksomhed om at overdrage rettighederne i henhold til servicebeviset, vil borgeren således ikke selv være ansvarlig for fx at oplyse den, der yder hjælpen, om vilkårene for ansættelsen i overensstemmelse med ansættelsesbevisloven og for at andre arbejdsgiverforpligtelser er opfyldt. Hjælp, der leveres via servicebevisordningen, er ikke underlagt de kommunalt fastsatte kvalitetskrav til personlig pleje og praktisk hjælp.

Det skal være så nemt og smidigt som muligt for borgerne at registrere sig som arbejdsgiver, når der er tale om hjælp i hjemmet. Derfor vil regeringen som led i udmøntningen af strategien for kvalitetsreformen oprette en hjemmeside med oplysninger om de forskellige registreringer, der skal foretages ved ansættelse af hjælp i hjemmet. Sammen med informationen oprettes en e-løsning specifikt til arbejdsgiverregistrering af privatpersoner, der ønsker at ansætte hjælp i hjemmet. Løsningen vil blive etableret i regi af Økonomi- og Erhvervsministeriet. Det skal bemærkes, at dette initiativ kun er gældende for hjælp ansat i hjemmet over 9 timer om ugen.

I forbindelse med den konkrete individuelle vurdering af borgerens behov for hjælp efter § 83 skal kom-

munalbestyrelsen vurdere og træffe afgørelse om, hvorvidt borgeren vil være i stand til at håndtere ordningen. Klager over afslag på anmodning om et servicebevis kan, jf. servicelovens § 166, indbringes for Det Sociale Nævn, der behandler klagen.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at vejlede borgeren om retlige konsekvenser og mulige risici forbundet med servicebevisordningen, herunder ansættelsesretlige aspekter og konsekvenser fx ved uberegtigede fyringer, arbejdsmiljøretlige aspekter og konsekvenser, samt vejlede borgeren i udarbejdelse af kontrakt med den udførende part i de tilfælde, hvor borgeren selv varetager arbejdsgiveransvaret.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, hvilke ydelseskategorier der skal indgå i en servicebevisordning. Følgende ydelseskategorier kan indgå i ordningen: Personlig pleje, madservice med og uden udbringning til hjemmet samt øvrig praktisk hjælp, herunder ydelseskategorier der ydes udenfor hjemmet, for eksempel indkøb.

Kommunalbestyrelsen skal beregne servicebevisets værdi med udgangspunkt i de gennemsnitlige langsigtede omkostninger, der påhviler den kommunale leverandør, eller den private hovedleverandør i de tilfælde, hvor der ikke er en kommunal leverandør, ved levering af samme ydelser. Dog med mulighed for at fratække omkostninger, der ikke har relevans for hjælp leveret efter denne ordning. Det vil sige indirekte omkostninger fx. til husleje og IT. Beregningsmetoden vil tage udgangspunkt i tal, der skal indgå i de beregninger, som skal indberettes til Fritvalgsdatabasen, og som kommunerne allerede i dag kender.

Hvis en borger, der modtager hjælp via servicebevisordningen, vælger at overdrage retten til at ansætte en person eller indgå aftale med en virksomhed om at udføre hjælpen, skal borgeren selv betale evt. udgifter forbundet hermed. Denne udgift er indeholdt i servicebevisets værdi, idet udgifter til de ansættelsesretlige forhold er indeholdt i den almindelige prisberegning af de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af personlig og praktisk hjælp efter servicelovens §§ 91 og 92.

Indgår borgeren aftale med et hjemmeservicefirma om udførelse af den visiterede hjælp, vil denne ikke kunne modtage statsligt tilskud via hjemmeserviceordningen efter § 2 i lov nr. 39 af 23. januar 2004 om hjemmeservice. Det skyldes, at der ikke kan ydes hjemmeservicetilskud til visiteret hjemmehjælp, og at hjemmeservicetilskud kun kan ydes til privates køb af hjemmeservice. Dermed kan en kommune aldrig modtage hjemmeservicetilskud, og der kan ikke ydes

hjemmeservicetilskud til arbejde, som foretages for en kommune.

For at følge udbredelsen og kendskabet til muligheden for, at kommunerne kan tilbyde et servicebevis, vil Velfærdsministeriet iværksætte en overordnet evaluering af kommunernes implementering af servicebeviset, som kan indgå som en del af grundlaget for en eventuel revision af lovforslaget, når forslag herom skal fremsættes i folketingsåret 2012-13, jf. § 2, stk. 2.

4.3 Tekniske ændringer

Med lovforslagets § 1, nr. 3, tilføjes der i § 93, stk. 1, en henvisning til § 94 for at genoprette den retstilstand, der var gældende frem til 1. januar 2007. Med ændringerne af serviceloven, som følge af kommunalreformen, blev henvisningerne ved en fejl udeladt. Ved igen at henvise til § 94 i § 93, stk. 1, har beboere i de oplistede botilbud som hidtil ikke mulighed for selv at udpege en person til at udføre opgaverne.

Med lovforslagets § 1, nr. 3, indsættes der ligeledes i § 93, stk. 1, en henvisning til § 94 b om servicebeviser, som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 4. Ved at henvise til § 94 b i § 93 afskæres borgere på plejehjem og i plejeboliger også fra at kunne få udstedt et servicebevis. Grunden til, at beboere i de oplistede botilbud ikke skal have mulighed for at få disse tilbud, er, at beboere i plejehjem og lignende boligenheder vurderes at have særlige plejehjælp, der bedst varetages ved en samlet, koordineret og fleksibel indsats, hvor den enkelte leverandør har base under boligenhedens tag.

Endeligt indsættes i § 1, nr. 5, en redaktionel ændring af servicelovens § 151 a, hvor der fejlagtigt er anført »§ 150« i stedet for »§ 148, stk. 2«. § 150 blev ophævet ved lov nr. 1585 af 20. december 2006 (Tilpasning af reglerne om tilsyn med løsningen af sociale opgaver til kommunalreformen).

5. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Der er foretaget ligestillingsmæssig vurdering for den del af lovforslaget, der vedrører indførelse af servicebevis til personlig og praktisk hjælp. Der har ikke kunnet konstateres dokumenterbare ligestillingsmæssige konsekvenser, men da datagrundlaget er spinkelt vil evt. ligestillingsmæssige konsekvenser indgå som en del af evalueringen forud for revision af denne bestemmelse, jf. § 2, stk. 2.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslagets del om markedsføring af leverandører medfører, at den kommunale myndighed ikke længere skal udarbejde generelt informationsmateriale

om alle leverandører, men i stedet skal stå for distribution af leverandørernes materiale. Leverandørerne skal dække eventuelle kommunale merudgifter ved et meget omfattende materiale. Lovforslaget er en administrativ lettelse for kommunerne og forventes at være besparende.

Lovforslagets del om servicebeviser er en frivillig mulighed for kommunerne til at give borgerne større indflydelse på tilrettelæggelsen og udførelsen af hjælpen. På den baggrund giver lovforslaget ikke anledning til regulering af kommunernes bloktilskud.

De samlede beregnede omkostninger for hjælp leveret efter servicebevisordningen kan maksimalt udgøre et beløb, der svarer til den kommunale leverandørs egne omkostninger ved at udføre et tilsvarende tilbud (timepriser offentliggjort på Fritvalgsdatabasen), eller den private hovedleverandørs i de tilfælde, hvor der ikke er en kommunal leverandør.

Der forventes begrænsede udgifter til den statslige opfølgning på indførelsen af servicebeviser og undersøgelse i forbindelse med revisionen af ordningen, der skal foretages ca. tre år efter lovforslagets ikrafttræden. Udgifterne afholdes indenfor Velfærdsministeriets ramme.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med kommunerne.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Når det gælder markedsføring af leverandører af personlig og praktisk hjælp, skal leverandørerne allerede i dag selv betale for markedsføringsmateriale, og med forslaget vil leverandørerne som udgangspunkt spare penge til distribution, da kommunen ikke må tjene penge på distributionen.

Indførelse af servicebeviser har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Der vurderes ikke at være administrative konsekvenser for borgerne ved indførelse af forslaget del om markedsføring af leverandører af personlig og praktisk hjælp.

Lovforslagets del om indførelse af servicebeviser medfører en begrænset administrativ belastning for de borgere, der vælger at gøre brug af ordningen om servicebeviser, i det omfang borgeren selv vælger at påtage sig arbejdsgiveransvaret. Borgeren kan vælge at overdrage rettighederne i henhold til servicebeviset til en nærtstående, en organisation eller en privat virksomhed, i det omfang denne mulighed er tilgængelig. Vælger borgeren at overdrage retten til at ansætte

hjælpen i henhold til servicebeviset, skal borgeren afholde evt. udgifter i forbindelse hermed.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser ved lovforslaget.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets del om markedsføring af leverandører af personlig og praktisk hjælp har ingen EU-retlige aspekter.

Det følger af lovforslagets del om indførelse af servicebeviser, at et tilbud om et servicebevis er betinget af, at borgeren er visiteret til personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83, og dermed er ydelsen tilkoblet en naturalydelse. Servicebeviset er en købsret til visiteret hjælp og afregningen sker mellem kommunen og hjælperen/leverandøren. Ud fra disse tildelingskriterier kan et servicebevis karakteriseres som en naturalydelse, der er knyttet til modtagerens lokale og sociale miljø, og derfor ikke kan ydes til borgere, der under ophold eller bopæl i et andet EU/EØS-land eller Schweiz er omfattet af dansk lovgivning om so-

cial sikring efter bestemmelserne i EF-forordning 1408/71.

Lovforslaget har ingen EU-retlige konsekvenser.

11. Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos Alzheimerforeningen, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Ældreråd, Danske Fysioterapeuter, Danske Regioner, Den Uvil-dige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd og Center for Ligebehandling af Handicappede, Ergoterapeutforeningen, Foreningen af offentlig ansatte (FOA), Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Pårørendegruppen for svage ældre, Rådet for frivilligt socialt arbejde, Samvirkende Menighedsplejer, Socialpædagogernes Landsforbund, Ældremobiliseringen og Ældre Sagen. Udover de hørte parter har Kost & Ernæringsforbundet afgivet høringssvar.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ udgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	For lovforslagets del om markedsføring er der tale om færre udgifter for kommunerne. Der er et reduceret ressourceforbrug, idet pligten til at udarbejde informationsmateriale om leverandører bortfalder. Ingen konsekvenser for lovforslagets del om servicebeviser.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Jævnfør ovenstående vil lovforslagets del om markedsføring medføre en administrativ lettelse for kommunerne. Ingen for lovforslagets del om servicebeviser.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Positiv for lovforslagets del om markedsføring. Leverandører sparer potentielt udgifter til distribution. Ingen konsekvenser for forslagens del om servicebeviser.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Forslagets del om servicebeviser vurderes at have begrænsede administrative konsekvenser for de borgere, der benytter muligheden for et servicebevis, og som selv vælger at varetage arbejdsgiverforpligtigheden i forbindelse hermed. Ingen negative konsekvenser for lovforslagets del om markedsføring.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har ingen EU-retlige konsekvenser.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget ophæver kravet i § 92, stk. 2, om, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udarbejde generelt informationsmateriale vedrørende alle godkendte leverandører af personlig og praktisk hjælp.

I stedet forpligtes den kommunale myndighed til at oplyse om, hvilke leverandører der er godkendt, og til at formidle leverandørernes eventuelle markedsføringsmateriale til de borgere, der er visiteret til hjemmehjælp. Det vil herefter være op til den enkelte leverandør at bestemme, om denne ønsker at udarbejde materiale, hvordan dette skal udformes og hvilke op-

F. t. l. vedr. social service

lysninger, der skal medtages i materialet – dog inden for markedsføringslovens regler m.v.

Udleveringen af materiale kan fx ske i forbindelse med visitation til hjælp eller i forbindelse med den løbende opfølgning og revisitation. I forbindelse med ændringer i leverandørkredsen, fx ved indgåelse eller opsigelse af kontrakter med leverandørerne, skal den kommunale myndighed sørge for, at alle modtagere af hjælp efter § 83, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder, orienteres om dette. Det er op til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, hvordan orienteringen skal foretages. Det kan fx ske via informationskrivelser til de modtagere, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder, om at de kan kontakte den kommunale myndighed, hvis de ønsker at modtage det nye/ændrede materiale.

Kommunalbestyrelsen kan ikke stille krav til materialet, der går ud over markedsføringsloven og anden lovgivnings begrænsninger. Kommunalbestyrelsen kan således ikke stille krav om, at alt materiale fx skal være i samme format eller have samme opbygning og indhold.

I kommuner, hvor kommunalbestyrelsen har valgt at bruge godkendelsesmodellen på en eller flere ydelseskategorier, må der som hidtil forventes at kunne ske ændringer i materialet op til fire gange årligt, i forbindelse med den kvartalsvise godkendelse af nye leverandører.

Den kommunale leverandørs omkostninger til markedsføringsmaterialet skal indregnes i det priskrav, som afregningen til de private leverandører sker ud fra, jf. servicelovens § 91, stk. 5 og 6. Dette skyldes servicelovens krav om, at alle omkostninger ved den kommunale leverandørvirksomhed skal medtages ved prisfastsættelsen. Ellers vil der være tale om konkurrenceforvridende støtte i strid med konkurrencelovens § 11a til fordel for den kommunale leverandørvirksomhed og dermed forskelsbehandling af leverandørerne.

Til nr. 2

Det fremgår af stk. 3, at den enkelte leverandør selv skal afholde udgifterne til markedsføringsmaterialet. Leverandøren skal herefter aflevere materialet til den kommunale myndighed, der skal sørge for at udlevere leverandørernes markedsføringsmateriale til de personer, der er tildelt personlig og praktisk hjælp, og som er omfattet af muligheden for frit valg. Udleveringen af leverandørernes markedsføringsmateriale vil typisk ske i forbindelse med visitation til hjælp og den løbende opfølgning og revisitation hos borgeren.

Det må forventes, at materialet er tilpasset målgruppen og dermed ikke er særligt omfangsrigt. Den kom-

munale myndighed skal derfor som udgangspunkt ikke have betaling for udgifter forbundet med distribution af leverandørernes informationsmateriale. Dog skal den kommunale myndighed have adgang til at få dækket sine væsentlige meromkostninger til eksempelvis distribution, hvis en leverandør leverer et meget omfangsrigt materiale. Det vil sige, at det er den enkelte leverandør, der skal dække kommunens eventuelle merudgifter til formidling af materialet, hvis der er tale om et omfattende materiale, der fx medfører ekstra forsendelsesomkostninger, og hvis der ikke er mulighed for at udlevere materialet som led i den almindelige kontakt til borgeren.

Der gives mulighed for i stk. 4, at velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvornår kommunalbestyrelsen kan opkræve dækning for udgifter til distribution af materialet, i det omfang formidlingen medfører væsentlige ekstra omkostninger for kommunen. Det vil sige en nærmere bestemmelse af, hvornår der er tale om et så omfangsrigt materiale, at udleveringen af materialet ikke med rimelighed kan siges at kunne indgå i kommunens almindelige kontakt med borgeren.

Til nr. 3

I § 93, stk. 1, tilføjes en henvisning til § 94 for at genoprette den retstilstand, der var gældende frem til 1. januar 2007. Med ændringerne af serviceloven, som følge af kommunalreformen, blev disse henvisninger ved en fejl udeladt. Ved igen at henvise til § 94 i § 93, stk. 1, har beboere i de oplyste botilbud som hidtil ikke mulighed for selv at udpege en person til at udføre opgaverne. Det gælder beboere i plejeboliger, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, lejere og beboere i friplejeboliger, der er omfattet af lov om friplejeboliger samt beboere i tilsvarende boligenheder. Med indførelsen af frit leverandørvalg indførtes denne undtagelse, fordi beboere i plejehjem og lignende boligenheder vurderes at have særlige plejebehov, der bedst varetages ved en samlet, koordineret og fleksibel indsats, hvor den enkelte leverandør har base under boligenhedens tag. Det betyder, at driften af plejehjem og lignende boligenheder med udvidede plejefunktioner tilknyttet stiller særlige udfordringer til tilrettelæggelse af hjælpen, hvorfor denne gruppe af modtagere ikke er omfattet af retten til frit at vælge leverandør.

I § 93, stk. 1, indsættes endvidere en henvisning til § 94 b for at beboere i de oplyste botilbud ikke har mulighed for at vælge anden hjælp end den hjælp, der er truffet afgørelse om. Det gælder beboere i plejeboliger.

liger, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, lejere og beboere i friplejeboliger, der er omfattet af lov om friplejeboliger samt beboere i tilsvarende boligenheder. Beboere i disse boligformer vurderes at have særlige plejebest, der bedst varetages ved en samlet, koordineret og fleksibel indsats. Det betyder, at driften af plejeboliger og lignende boligenheder med udvidede plejefunktioner tilknyttet stiller særlige udfordringer til tilrettelæggelse af hjælpen, hvorfor denne gruppe af modtagere ikke er omfattet af muligheden for at vælge et servicebevis.

Til nr. 4

Det foreslås, at der gives mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan etablere en ordning med servicebeviser for de af kommunens borgere, der er visiteret til personlig og praktisk hjælp. Det foreslås endvidere, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, hvilke ydelseskategorier der skal indgå i en servicebevisordning. Der kan være tale om følgende ydelseskategorier: Personlig pleje, madservice med udbringning til hjemmet, madservice uden udbringning til hjemmet, rengøring og øvrig praktisk hjælp, herunder ydelseskategorier, der ydes udenfor hjemmet, for eksempel indkøb. Yder en konkret kommune efter eksempelvis en lokalpolitisk prioritering ikke tilskud til madservice, vil det alt andet lige ikke være relevant at tilbyde denne ydelse via servicebevisordningen, idet servicebeviset ville have værdien »0« kr.

(§ 94 b, stk. 2)

Kommunalbestyrelsen skal efter forslaget oplyse om muligheden for at få et servicebevis til personlig og praktisk hjælp. Kommunalbestyrelsen skal endvidere træffe afgørelse om tildeling af servicebeviset. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at en borger ikke kan modtage hjælpen via servicebevisordningen, hvis det vurderes, at den pågældende ikke vil være i stand til at varetage de forpligtelser, der følger med servicebeviset. Det kan fx være tilfældet med beboere i boformer efter servicelovens kapitel 20, for hvem det ikke vurderes forsvarligt at overlade det ansvar, der ligger i servicebevisordningen.

Kommunalbestyrelsen kan fratage borgere retten til at modtage hjælp via servicebevisordningen, hvis borgeren efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke har vist sig i stand til at administrere ordningen (f.eks. hvis en borger gentagne gange har anmodet kommunen om levering af erstatningshjælp, eller hvis den leverede hjælp ikke er i overensstemmelse med den visiterede afgørelse). I sådanne tilfælde skal den kom-

munale myndighed give borgeren en skriftlig begrundet afgørelse herom.

(§ 94 b, stk. 3)

Hensigten med forslaget er at give borgeren mere valgfrihed og indflydelse på tilrettelæggelse og udførelsen af den personlige og praktiske hjælp. Bl.a. derfor vil en borger, der vælger et servicebevis, som udgangspunkt være arbejdsgiver for den, der udfører hjælpen. Borgeren vil således som arbejdsgiver have ansvaret for ansættelse, afskedigelser og opfyldelse af de ansættelsesretlige forpligtelser, der måtte være aftalt eller følger af lovgivningen.

Bestemmelsen rummer imidlertid mulighed for, at borgeren kan indgå aftale med en nærtstående, en organisation eller en privat virksomhed om at overdrage rettighederne i henhold til servicebeviset til at ansætte en person eller indgå aftale med en virksomhed om at udføre opgaverne. Vælger borgeren at gøre dette, varetages arbejdsgiverbeføjelserne i forhold til spørgsmål om ansættelse og afskedigelse i så fald af den nærtstående, organisationen eller den private virksomhed. Evt. udgifter forbundet med at overdrage rettighederne i henhold til servicebeviset vil borgeren selv skulle afholde.

Hensigten med muligheden for at overdrage rettighederne i henhold til servicebeviset til at ansætte en person eller virksomhed til at udføre hjælpen er, at borgere, der ønsker en høj grad af indflydelse, men som ikke ser sig i stand til selv at varetage de ansættelsesretlige forpligtelser, der påhviler arbejdsgiver, alligevel har mulighed for at vælge en servicebevisordning.

Den kommunale myndighed varetager de praktiske administrative opgaver forbundet med udbetaling af løn, skat, indbetaling af feriepenge, indbetaling til ATP, indbetaling til den private barselsudligningsfond, tegning af og betaling for arbejdsskadeforsikring og udbetaling af løn under sygdom, når borgeren vælger at ansætte en privatperson. Overdragelsen af denne ret vil ikke have indflydelse på omfanget af den hjælp, borgeren er blevet visiteret til, ligesom hjælpen fortsat kun kan gives til den borger, der af den kommunale myndighed er blevet visiteret til hjælpen.

Ledelsesretten vil efter en konkret aftale med den nærtstående, organisationen eller den private virksomhed så vidt muligt være delegeret til borgeren, der herefter skal inddrages i udvælgelse af den udførende part, udarbejdelse af jobbeskrivelser, vagtplaner, oplæring af nye hjælpere mv. Borgeren vil endvidere kunne inddrages i forbindelse med ansættelse og afskedigelse af hjælpere.

Fastlæggelsen af placeringen af arbejdsgiveransvaret efter arbejdsmiljølovgivningen følger af administrativ praksis og domstolspraksis. Med lovforslaget er der ikke tilsigtet ændringer i relation hertil. Det afhænger herefter af en konkret vurdering, hvem der som arbejdsgiver er strafferetligt ansvarlig for, at arbejdet bliver udført i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen.

En borger, hvis ret i henhold til servicebeviset er overdraget til en nærtstående, en organisation eller en privat virksomhed, vil derfor fortsat kunne straffes efter arbejdsmiljøloven, hvis det efter en konkret vurdering er borgeren, der har beføjelse til eller reel mulighed for at drage omsorg for, at arbejdet bliver tilrettelagt og udført fuldt forsvarligt.

Det skal bemærkes, at borgeren ikke via ordningen kan få udført hjælp, der strider mod den afgørelse, som den kommunale visitation har foretaget.

(§ 94 b, stk. 4)

Kommunalbestyrelsen skal rådgive og vejlede borgere, der modtager hjælp via servicebevisordningen, om konsekvenser og mulige risici forbundet med ordningen, herunder ansættelsesretlige aspekter, fx konsekvenser ved uberettigede fyringer, arbejdsmiljøretlige aspekter og kontraktretlige aspekter.

Kommunalbestyrelsen skal således vejlede borgeren i udarbejdelse af kontrakt med den udførende part i de tilfælde, hvor borgeren selv varetager arbejdsgiveransvaret.

(§ 94 b, stk. 5)

Beregningsmetoden af servicebevisets værdi vil tage udgangspunkt i beregningen af den kommunale leverandørs eller den private hovedleverandørs gennemsnitlige, langsigtede omkostninger for levering af tilsvarende ydelser, dog med mulighed for at fratække omkostninger der ikke har relevans for hjælp leveret efter denne ordning. Det vil sige indirekte omkostninger til husleje og IT. Beregningsmetoden vil tage udgangs-

punkt i tal, der skal indgå i de beregninger, som skal indberettes til Fritvalgsdatabasen, og som kommunerne allerede i dag kender.

I tilfælde, hvor der ikke er en kommunal leverandørvirksomhed for de relevante ydelseskategorier, tager beregningen udgangspunkt i de gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved den private hovedleverandørs omkostninger. Kommunalbestyrelsen skal ved udmålingen af tilskuddet tage højde for de udgifter, der følger med administrationen. Udgifter til skat, lovpligtige forsikringer, feriepenge, ATP, ferie med videre, som kommunen har ansvaret for at betale, vil indgå i servicebevisets værdi.

Borgeren modtager i forbindelse med et servicebevis ikke kontante midler. Værdien af servicebeviset kan maksimalt udgøre et beløb, der svarer til den kommunale leverandørs eller den private hovedleverandørs faktiske omkostninger ved at udføre tilsvarende hjælp.

Til nr. 5

Der er tale om en redaktionel ændring af lovens § 151 a. Der er fejlagtigt anført § 150 i stedet for § 148, stk. 2. § 150 blev ophævet ved lov nr. 1585 af 20. december 2006 (Tilpasning af reglerne om tilsyn med løsningen af sociale opgaver til kommunalreformen samt regler om befordringsgodtgørelse i forbindelse med specialrådgivning i VISO m.v.).

Til § 2

Til stk. 1

Det foreslås, at bestemmelserne træder i kraft den 1. juli 2009.

Til stk. 2

Det foreslås, at der senest i folketingsåret 2012-13 fremsættes lovforslag om revision af reglerne om servicebevis. Det gælder således ikke den del af lovforslaget, der handler om markedsføring af leverandører af personlig og praktisk hjælp.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008, som ændret ved lov nr. 1118 af 26. november 2008, ved § 151 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og lov nr. 1346 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

§ 92. En leverandør, der har indgået kontrakt med en eller flere kommunalbestyrelser, jf. § 91, stk. 2 og 5, anses som udgangspunkt for generelt kvalificeret til at udføre opgaver efter § 83. Kommunalbestyrelsen kan dog afvise at indgå kontrakt med leverandøren, hvis dennes kvalifikationer ikke opfylder den pågældende kommunalbestyrelses kvalitetskrav, jf. § 91, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt informere leverandøren om baggrunden for, at der ikke kan indgås kontrakt.

Stk. 2. En person, der er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, jf. § 88, stk. 1, skal vælge, hvilken af de leverandører, kommunalbestyrelsen har indgået kontrakt med, der skal udføre hjælpen. Til brug herfor skal kommunalbestyrelsen i samarbejde med de godkendte leverandører udarbejde informationsmateriale om leverandørerne. Det udarbejdede informationsmateriale skal i forbindelse med afgørelsen, jf. § 88, stk. 1, udleveres til de personer, der er tilkendt hjælp efter § 83. Informationsmaterialet skal løbende opdateres, hvis der sker ændringer i leverandørkredsen, eksempelvis i forbindelse med indgåelse eller opsigelse af kontrakter med leverandørerne. Det opdaterede informationsmateriale skal udleveres til alle de modtagere af hjælp efter § 83, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder.

1. § 92, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* En person, der er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, jf. § 88, stk. 1, skal vælge, hvilken af de leverandører, kommunalbestyrelsen har indgået kontrakt med, der skal udføre hjælpen. I forbindelse med afgørelsen, jf. § 88, stk. 1, skal den kommunale myndighed oplyse om alle godkendte leverandører, og eventuelt materiale fra godkendte leverandører skal udleveres til de personer, der er tilkendt hjælp efter § 83. I forbindelse med ændringer i leverandørkredsen skal alle modtagere af hjælp efter § 83, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder, orienteres om dette.«

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal indgå skriftlig aftale med den valgte leverandør om udførelsen af den hjælp, der er truffet afgørelse om efter § 88, stk. 1, om leverancesikkerhed efter § 90, stk. 1, og om betaling m.v.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler for opgørelse og offentliggørelse m.v. af de af kommunalbestyrelsen fastsatte kvalitets- og priskrav efter § 91, stk. 1 og 4, regler for gennemførelse af udbud efter udbudsmodellen, jf. § 91, stk. 2, regler for efterbetaling af private leverandører, jf. § 91, stk. 9, og regler for, hvornår kommunalbestyrelsen kan undtages fra pligten til at indgå kontrakt, jf. § 91, stk. 5.

§ 93. Bestemmelserne i § 91 og § 92 omfatter ikke beboere i plejehjem m.v., jf. § 192, lejere i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, lejere og beboere i friplejeboliger, der er omfattet af lov om friplejeboliger, og lejere i tilsvarende boligenheder.

2. Efter § 92, stk. 2, indsættes som nye stykker stk.:

»*Stk. 3.* Hvis formidlingen af materialet medfører væsentlige ekstra omkostninger for kommunen, kan leverandøren opkræves betaling for meromkostningerne i forbindelse med formidlingen.

Stk. 4. Velfærdsministeren kan fastsætte regler om, hvornår kommunalbestyrelsen, kan opkræve betaling fra leverandøren.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

3. I § 93, *stk. 1*, ændres »§ 91 og § 92 « til: »§§ 91, 92, 94 og 94 b«

4. Efter § 94 a indsættes:

»§ 94 b. Kommunalbestyrelsen kan etablere en ordning, der giver borgere, der er visiteret til hjælp eller støtte efter § 83, mulighed for at vælge et servicebevis til selv at ansætte en person eller indgå aftale med en virksomhed om at udføre opgaverne. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, hvilke ydelseskategorier der skal omfattes af ordningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at tilbyde borgere, der er visiteret til hjælp efter § 83, et servicebevis. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en borger ikke kan modtage hjælpen efter stk. 1.

Stk. 3. En borger, der har valgt et servicebevis, og som vælger at lade en privatperson udføre hjælpen, er arbejdsgiver for denne. Den pågældende borger kan dog vælge at overdrage retten til at ansætte en person til at udføre opgaverne i henhold til servicebeviset til en nærtstående, en organisation eller en privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for den privatperson, der udfører hjælpen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen har pligt til at vejlede borgere, der har valgt et servicebevis om mulige retlige konsekvenser forbundet med servicebevisordningen.

Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter regler for beregning af servicebevisets værdi.«

§ 151 a. Pligten til at følge op på enkeltsager og føre tilsyn, jf. § 150 1) og § 151, stk. 1, påhviler for lejere og beboere i friplejeboliger kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor friplejeboligerne ligger.

5. I § 151 a, stk. 1, ændres »§ 150 « til: »§ 148, stk. 2 «

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Stk. 2. Velfærdsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2012-13 forslag til revision af § 94 b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4.«

Til lovforslag nr. L 113. Skriftlig fremsættelse (28. januar 2009)

Velfærdsministeren (Karen Jespersen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til Lov om ændring af lov om social service (Markedsføring af leverandører af samt servicebevis til personlig og praktisk hjælp)

(Lovforslag nr. L 113).

Lovforslaget udmønter to initiativer fra regeringens kvalitetsreform.

Forslaget om adgang til, at leverandører af personlig og praktisk hjælp kan markedsføre sig overfor borgerne, har til formål at sikre borgerne det bedst mulige oplysningsgrundlag når de skal vælge, hvilken leverandør de ønsker at modtage hjælpen af. Leverandørerne har ved at udarbejde

informationsmateriale en god mulighed for at præsentere sig selv og deres ydelser.

Med lovforslagets del om indførelse af servicebeviser får kommunerne mulighed for at tilbyde borgere, der er visiteret til personlig og praktisk hjælp, et servicebevis. Med servicebeviset kan borgeren selv ansætte en person til at udføre opgaverne. Borgeren er som udgangspunkt selv arbejdsgiver for den, der leverer hjælpen, men borgeren kan vælge at overdrage retten til at ansætte hjælpen til en nærtstående, en organisation eller en virksomhed.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.